

Tabulka č. 2.06.2

Komentář k tabulce č. 2.06.1

Pyknón (πυχνον – řec. **zahuštění**) je tříčlenná skupina spodních tónů tetrachordu tvořící dvě intervalové dvojice. Jelikož kvartový prostor tetrachordu je vymezen dvěma krajními (pevnými, neměnnými) tóny, potom jeho vnitřní prostor je rozdělen na dva intervalově pohyblivé podprostory tak, jak vyplývá z následujícího schématu: (e-d + d-h) (e-cis + cis-h) (e-c+c-h)

diatonický:	e	d	c	h	[2 + 3]
chromatický:	e	cis	c	h	[3 + 2]
enharmonický:	e	c	h ⁺	h	[4 + 1]

Pyknón však tvoří pouze ty dvojice spodních intervalů tetrachordu, které nepřekročí hranici poloviny rozměru čisté kvarty. Z toho důvodu nacházíme pyknón pouze v chromatickém a enharmonickém tónorodu. Diatonický tónorod pyknón totiž nemá, protože rozměr dvojice spodních intervalů je větší než rozměr poloviny kvartového prostoru.

Poznámka:

Prostor čisté kvarty je vyplněn 5 půltóny. Rozměr dvou spodních intervalů v diatonickém tetrachordu tvoří 3 půltóny. Rozměr dvou spodních intervalů v chromatickém tetrachordu tvoří dva půltóny a rozměr dvou spodních intervalů v enharmonickém tetrachordu tvoří 1 půltón – viz výše uvedené schéma.

Základním principem řeckého notového písma **není automatické přiřazování** znaků řecké abecedy k jednotlivým prvkům řeckého tónového systému. Systém přiřazování písmen řecké abecedy jednotlivým tónům je závislý na tónorodu, tedy na struktuře pykna, protože pyknon je hlavním znakem tónorodu.

Při podrobnějším pohledu na tabulky řecké vokální a instrumentální notace (tab. 2.06) zjistíme, že systém řecké notace (v obou podobách) je dosti komplikovaný a zdánlivě nelogický, protože:

- Některé tóny mají ve všech třech tónorodech stejný znak.** Jsou to spodní tóny tetrachordu nacházející se na spodním řádku každého pykna (tj. na 3., 6. a 9. řádku tabulky 2.06).
- Některé tóny mají dva znaky.** Viz např. tón fis¹ na 1. a 2. řádku tab. č. 2.06, který má v enharmonickém tónorodu označení „A“ a v diatonickém a chromatickém tónorodu označení „B“. Totéž na 4.+5. řádku a 7.+8. řádku téže tabulky.
- K některým znakům (notám) je přiřazeno více tónů.** Viz 1.+2., 3+4. a 7.+8. řádek v tabulce 2.06.

Důvodem této složitosti je skutečnost, že řecký tónový systém má tři tónorody o různé intervalové struktuře a různém počtu tónů, ale pouze jednu abecedu.